

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku P. S.A. w K.
przy uczestnictwie H. K. i T. U.
o stwierdzenie nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt V Ca (...),

1) odrzuca skargę kasacyjną skierowaną przeciwko postanowieniu Sądu Okręgowego w W. w części oddalającej apelację uczestniczki T. U.,

2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w P. stwierdził, że wnioskodawca P. S.A. z siedzibą w K. nabyła przez zasiedzenie z dniem 8 września 2002 r. bliżej opisaną służebność gruntową o treści służebności przesyłu obciążającą bliżej opisaną nieruchomością gruntową uczestniczek H. K. i T. U. Postanowieniem z dnia 6 września 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelacje wniesione przez wnioskodawcę i uczestniczkę T. U. W związku ze skargą

kasacyjną wnioskodawcy przypomnienia wymaga, że skarga ta jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wnioskodawca zaskarżył przedmiotowe postanowienie w części oddalającej obie apelacje. Skarga kasacyjna wnioskodawcy skierowana przeciwko orzeczeniu oddalającemu apelację T. U., która domagała się zmiany postanowienia Sądu Rejonowego poprzez oddalenie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia, jest niedopuszczalna z powodu braku pokrzywdzenia wnioskodawcy (*gravamen*) i stąd polega odrzuceniu (por. uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności obligowało skarżącego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Zastrzeżenia wymaga także, że stosownie do powszechnie aprobowanego w orzecznictwie i nauce prawa poglądu, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżący zarzucił rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego i procesowego, uznając za oczywiście wadliwe orzeczenie zezwalające na posadowienie i eksploatację linii elektroenergetycznych jedynie w granicach przestrzennych pasa technologicznego o szerokości 3 metrów mierzonych od skrajnych przewodów elektroenergetycznych. Zdaniem skarżącego, Sąd Okręgowy dokonał błędnej i wybiórczej oceny materiału dowodowego w postaci opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki w kwestii uwzględnienia oddziaływania pola elektromagnetycznego przy wyznaczeniu obszaru objętego służebnością podlegającą zasiedzeniu.

Wniosek o przyjęcie skargi nie sprostął przytoczonym wyżej wymaganiom powszechnie aprobowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego i nauce prawa. Ani w treści wniosku ani w jego uzasadnieniu wnioskodawca nie wskazał unormowań, których rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy miało prowadzić do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Po drugie, przedstawiona argumentacja zmierza do wykazania, że zasadne było żądanie stwierdzenia zasiedzenia przez wnioskodawcę służebności gruntowej o treści służebności przesyłu w szerszym zakresie terytorialnym niż orzekł Sąd Okręgowy, ze względu na potrzebę uwzględnienia oddziaływania pola elektromagnetycznego i wynikających z niego ograniczeń własności w strefie ochronnej. Skarżący pomija jednakże utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, przytoczone zresztą przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, zgodnie z którym, zakres obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu, będącą służebnością czynną, ustanowioną na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego lub nabytą przez niego w drodze zasiedzenia, obejmuje jego uprawnienie do podejmowania określonych działań dotyczących nieruchomości obciążonej, związanych z posadowieniem lub eksploatacją urządzeń przesyłowych. Nie obejmuje natomiast innych jeszcze ograniczeń prawa własności, będących następstwem oddziaływania urządzeń na otoczenie, polegających m.in. na ograniczeniu możliwości dokonywania przez właściciela określonych działań w tak zwanej strefie ochronnej.

Ograniczenia te są niezależne od tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, na której są umiejscowione urządzenia przesyłowe i nie są objęte treścią służebności obciążającej tę nieruchomość (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., III CZP 88/15, OSNC 2016, Nr 12, poz. 144, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2016 r., V CSK 531/15, OSNC-ZD 2018, nr A, poz. 14, z dnia 9 sierpnia 2016 r., II CSK 770/15, nie publ., z dnia 20 kwietnia 2017 r., II CSK 505/16, nie publ., z dnia 10 listopada 2017 r., V CSK 33/17, nie publ., z dnia 17 maja 2018 r., IV CSK 604/17, nie publ., z dnia 13 czerwca 2018 r., III CZP 118/17, nie publ., z dnia 31 stycznia 2019 r., III CSK 195/18, nie publ.). W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono także, że zasiedzenie służebności następuje w takich granicach przestrzennych, w jakich przedsiębiorca przesyłowy manifestował, że korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji trwałego i widocznego urządzenia (por. postanowienie z dnia 28 czerwca 2019 r., IV CSK 244/18, nie publ. i powołane tam orzecznictwo). Tezy o oczywistej zasadności skargi nie uzasadnia także twierdzenie skarżącego o wadliwej ocenie przez Sąd Okręgowy dowodu z opinii biegłego; podstawy skargi kasacyjnej nie mogą bowiem stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

jw